

Juridische valkuilen

Openingscongres LECK

2014-12-12

Wilma Duijst

Kindermishandeling

- Een behandelend arts behandelt
- En het kind is de klant
 - Niet de ouders
 - Ouders zijn vertegenwoordigers
 - En moeten als zodanig handelen
- De eerste verantwoording is aan het kind

Definitie kindermishandeling

- Veel ruimte voor interpretatie
- Wat is een vermoeden?
 - Overgewicht
 - Alleen rauw voedsel
 - Geen Vit. K bij borstvoeding
- Invulling beïnvloed door de normen v/d hulpverlener

Art. 3 IVRK

- Belang van het kind
 - Soms is optimaal minder dan goed genoeg
 - Ouders zijn belangrijk
 - Hun best doen is vaak voldoende voor het kind
 - Vergeet niet het kind te vragen wat hij wil
 - En een beetje trauma hoort erbij

Denk aan de rechten van de ouders

- Recht om opvoeding vorm te geven op eigen wijze
- Maatschappij kan en mag pas ingrijpen als normen overschreden worden
- Ingrijpen moet gemotiveerd worden
- Een ouder behoudt altijd het recht om geïnformeerd te worden

Schoenmakers en leesten

- Casus seksueel misbruik
 - Behandelaar helpt met sporen verzamelen
 - Sporen verzamelt voor strafrecht
 - Behandelaar informeert de ouders
 - Want behandelrelatie?
 - Ouders hebben recht op informatie
 - Strafrechtelijke positie

Strafrecht: de (on)mogelijkheden

- Strafrecht moet meer worden ingezet
- Strafrecht gaat over straffen
- Doel
 - Vergelding
 - Normstelling
 - Preventie
 - Speciaal
 - Generaal

Strafrecht en bewijs

- Daderstrafrecht
 - Iemand heeft het kind letsel toegebracht
 - Maar wie?
 - Medeplegen vraagt een bijdrage van minimaal 2 partijen
- Causaal verband tussen handelen en letsel
- Voor bewijs van kindermishandeling
 - Moet opzet aanwezig zijn

Beoordelen letsel

- Beoordelen van letsel is een juridische kwestie
- En vindt weinig steun in de wet
 - Medisch ingrijpen noodzakelijk?
 - Operatie
 - Genezingsduur
 - Niet de normale werkzaamheden uit kunnen voeren
- LOVS-Richtlijnen

Zo maar een voorbeeld: BZ3840

- Kind 3 mnd; #femur, #tibia, #clavicula, #ulna, #radius, #5 ribben
- Rb: De rechter heeft de vrijheid om het lichamelijke letsel als zwaar te beschouwen indien dat voldoende belangrijk is om naar gewoon spraakgebruik als zodanig te worden aangeduid (zie HR 14 februari 2006, LJN AU8055).

- Daarbij wegen factoren mee als de aard van het letsel en de noodzaak en aard van het medisch ingrijpen.
- De rechtbank is van oordeel dat onderhavige botbreuken niet aan te merken zijn als zwaar lichamelijk letsel, nu botbreuken bij baby's relatief snel en zonder operatief ingrijpen restloos genezen. Het gegeven dat er sprake was van meerdere botbreuken, doet hieraan niet af.

Straffen voor huiselijk geweld

- Vaak taakstraffen
- Leeftijd van het kind nauwelijks van belang
- Moeders worden eerder als ziek beschouwd
 - De voorwaardelijke straf als uitkomst
- Vaders worden als gewelddadig beschouwd

De veiligheidsmythe

- Veiligheid is belangrijk
- Maar veiligheid alleen is niet genoeg
- Veiligheid is niet hetzelfde als 'belang van het kind'
- Veiligheid als toverwoord

De boodschap

- Ken uw positie
- Aan ouders heb je meer dan aan strafrecht
- Bij al het handelen staat het belang van het kind voorop